

Tillægsbetænkning

over forslag til lov om opførelse af fiskeindustrianlæg m. v. og om bygning af havne i Grønland.

(Afgivet af udvalget den 22. maj 1959).

Udvalget har holdt et møde efter lovforslagets 2. behandling.

Et *flertal* (Dupont, Victor Gram, Poul Hansen (Svendborg), Carl P. Jensen, Lars P. Jensen, Kristian Kristensen, Lannung, Peter Nielsen, Carl Petersen og Rosing) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (Damsgaard, Erik Eriksen, From, Ninn-Hansen, Helga Pedersen, Reedtz-Thott og Gertie Wandel) har tilkendegivet, at man ikke vil kunne medvirke til lovforslagets gennemførelse i den foreliggende form, og har på ny understreget sin principielle opfattelse af, at de i lovforslagets § 1 omhandlede industrianlæg i Jacobshavn, Christianshåb, Godthåb og Frederikshåb i første række bør søges gennemført ved investering af privat kapital.

Under drøftelse af de gældende vilkår for privat investering i Grønland har ministeren — på foranledning af mindretallet — meddelt udvalget en redegørelse, hvori det anføres, at

„såfremt det grønlandske fiskeri skal udvikles ud over det nuværende ret primitive stade, og hvis denne udvikling skal foregå inden for en rimelig tid, er det nødvendigt at foretage de ved lovforslaget foreslåede investeringer, som forudsætter, at staten investerer pengene, og at den kongelige grønlandske handel driver anlæggene, således at denne opgave løses i overensstemmelse med de principper, der ligger til grund for det grønlandske erhvervslivs struktur.

Den grundlæggende idé i den eksisterende ordning vedrørende produktionen er

som bekendt fællesskabet mellem samtlige grønlandske producenter. Både det grønlandske landsråd og Landsforeningen for Fiskere og Fangere i Grønland har hidtil holdt fast ved denne idé om et interessefællesskab mellem store og små pladser og mellem de private udøvere af de grønlandske hovederhverv: fiskeri, fangst og fåreavl.

Den nuværende ordning går som bekendt ud på, at hele produktionen, d. v. s. indhandling, forarbejdning, transport og salg af alle grønlandske produkter, er skilt ud af den kongelige grønlandske handels regnskab, og at årsresultatet overføres til den grønlandske konjunkturudligningsfond, hvis midler kan udloddes gennem de priser, der betales til producenterne. Der er hermed skabt sikkerhed for, at produktionsvirksomhedens samlede resultat kun kan komme de private grønlandske producenter til gode.

Overførsel af årsresultatet sker selvfølgelig først, efter at renter og afdrag på statens investeringslån er betalt.

Jeg lægger vægt på her at understrege, at det netop for denne del af investeringsprogrammet, altså for de egentlige produktionsanlæg, ikke drejer sig om et eller andet tilskud, men om investeringslån, som skal forrentes og amortiseres efter forretningsmæssige principper — formelt af den kongelige grønlandske handel, men reelt af det grønlandske erhvervsliv, og det vil sige private grønlandske producenter.

Hidtil har den grønlandske produktion efter nyordningen været i stand til at betale både renter og afdrag på statens investeringer i erhvervsanlæg, og den skulle også være det i de kommende år, eftersom der i dag indestår 5,6 mill. kr. i K-fonden,